Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2025/2251

11.11.2025

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2025/2251

z 10. novembra 2025

o opatreniach týkajúcich sa úplnosti na účely nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/516 o harmonizácii hrubého národného dôchodku v trhových cenách a o zrušení rozhodnutia Komisie 94/168/ES, Euratom

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/516 z 19. marca 2019 o harmonizácii hrubého národného dôchodku v trhových cenách, ktorým sa zrušuje smernica Rady 89/130/EHS, Euratom a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1287/2003 (nariadenie o HND) ([1]), a najmä na jeho článok 5 ods. 3,

keďže:

(1) Opatrenia týkajúce sa úplnosti sú jednou zo záležitostí uvedených na zozname v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2020/2147 ([2]).

(2) Od nadobudnutia účinnosti rozhodnutia Komisie 94/168/ES, Euratom ([3]) sa dosiahli významné zlepšenia v harmonizácii a kvalite opatrení týkajúcich sa úplnosti uplatňovaných členskými štátmi. Aby boli údaje o hrubom národnom dôchodku (HND) spoľahlivé, úplné a porovnateľné, je napriek týmto zlepšeniam potrebné ďalej harmonizovať opatrenia týkajúce sa úplnosti s prihliadnutím na výsledky overovania v tejto oblasti. Konkrétne, overovanie HND odhalilo potrebu ďalšej harmonizácie opatrení týkajúcich sa: i) porovnávania údajov o zamestnanosti podľa demografických zdrojov so zamestnanosťou, ktorá je základom odhadov hrubého domáceho produktu (HDP) v trhových cenách; ii) štatistických úprav týkajúcich sa naturálnych dôchodkov a prepitného; iii) používania informácií z daňových kontrol na zlepšenie úplnosti odhadov HDP a iv) štatistických úprav týkajúcich sa nezákonných ekonomických činností.

(3) Demografické zdroje (ako je výberové zisťovanie pracovných síl, sčítanie obyvateľov) sú účinným prostriedkom na validáciu zamestnanosti, ktorá je základom odhadov HDP (týka sa to zostavovania HDP s použitím prístupov založených na produkcii a príjmoch) alebo na vykonanie úprav HDP v súvislosti s nesledovanou produkciou a príjmom. Výberové zisťovanie pracovných síl sa vykonáva konzistentne vo všetkých členských štátoch na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1700 ([4]) a vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2019/2240 ([5]). Zdroje podnikových štatistík, ako sú štrukturálne podnikové štatistiky a štatistické registre ekonomických subjektov, ktoré sa používajú na zostavovanie HDP vo všetkých členských štátoch, sú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 ([6]) (ďalej len „nariadenie o európskych podnikových štatistikách“) a s vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2020/1197 ([7]).

([1]) Ú. v. EÚ L 91, 29.3.2019, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/516/oj.

([2]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2020/2147 z 8. októbra 2020, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/516 tým, že sa určuje zoznam záležitostí, ktoré sa majú riešiť v jednotlivých cykloch overovania (Ú. v. EÚ L 428, 18.12.2020, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/2147/oj).

([3]) Rozhodnutie Komisie 94/168/ES z 22. februára 1994 o opatreniach na vykonávanie smernice Rady 89/130/EHS, Euratom o zosúladení zostavovania hrubého národného produktu v trhových cenách (Ú. v. ES L 77, 19.3.1994, s. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1994/168/oj).

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1700 z 10. októbra 2019, ktorým sa zavádza spoločný rámec pre európske štatistiky o osobách a domácnostiach na základe individuálnych údajov zbieraných zo vzoriek, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 808/2004, (ES) č. 452/2008 a (ES) č. 1338/2008 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1177/2003 a nariadenie Rady (ES) č. 577/98 (Ú. v. EÚ L 261 I, 14.10.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1700/oj).

([5]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/2240 zo 16. decembra 2019, ktorým sa špecifikujú technické prvky súboru údajov, stanovujú technické formáty na zasielanie informácií a špecifikuje podrobná forma a podrobný obsah správ o kvalite týkajúcich sa organizácie výberového zisťovania v doméne „pracovná sila“ podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1700 (Ú. v. EÚ L 336, 30.12.2019, s. 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/2240/oj).

([6]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 z 27. novembra 2019 o európskych podnikových štatistikách, ktorým sa zrušuje 10 právnych aktov v oblasti podnikových štatistík (Ú. v. EÚ L 327, 17.12.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2152/oj).

([7]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/1197 z 30. júla 2020, ktorým sa stanovujú technické špecifikácie a podrobnosti podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 o európskych podnikových štatistikách, ktorým sa zrušuje 10 právnych aktov v oblasti podnikových štatistík (Ú. v. EÚ L 271, 18.8.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1197/oj).

(4) Naturálne dôchodky a prepitné sú javmi, ktoré sa vyskytujú vo všetkých členských štátoch a odhady HDP si môžu vyžadovať úpravy na ich zaznamenanie.

(5) Systémy dane z príjmov fyzických a právnických osôb a dane z pridanej hodnoty spolu s príslušnými mechanizmami daňovej kontroly existujú vo všetkých členských štátoch. Informácie z daňových kontrol sa môžu použiť na vykonanie úprav v súvislosti s nesprávne nahlásenou produkciou a príjmom.

(6) Od nadobudnutia účinnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 ([8]) (ďalej len „ESA 2010“) vykonali všetky členské štáty v prípade potreby úpravy HDP, aby zohľadnili nezákonné ekonomické činnosti, ktoré patria do vymedzenia rozsahu produkcie.

(7) Štatistická a administratívna infraštruktúra, ktorá umožňuje ďalšiu harmonizáciu týchto opatrení týkajúcich sa úplnosti, preto existuje vo všetkých členských štátoch.

(8) Agregované údaje HND a ich zložky by mali byť v súlade s príslušnými definíciami a účtovnými pravidlami ESA 2010.

(9) V záujme ďalšej harmonizácie opatrení týkajúcich sa úplnosti by sa preto opatrenia stanovené v rozhodnutí 94/168/ES, Euratom mali nahradiť a rozhodnutie 94/168/ES, Euratom by sa malo zrušiť.

(10) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre Európsky štatistický systém,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA 1

Účel a rozsah

Článok 1

Účelom tohto nariadenia je zlepšiť úplnosť HDP ako hlavnej zložky HND členských štátov, pokiaľ ide o ekonomickú činnosť, ktorá patrí do vymedzenia rozsahu produkcie podľa ESA 2010. Patrí sem ekonomická činnosť, ktorá je sama osebe zákonná, ale nevykonáva sa v súlade s daňovými predpismi a predpismi v oblasti sociálneho zabezpečenia, ako aj ekonomická činnosť, ktorá je podľa vnútroštátnych právnych predpisov nezákonná, za predpokladu, že všetky zúčastnené jednotky vstupujú do činností na základe vzájomnej dohody, ako sa stanovuje v bode 1.79 ESA 2010.

Článok 2

Okrem opatrení stanovených v kapitolách 4 až 7 tohto nariadenia môžu členské štáty na odstránenie svojich nedostatkov týkajúcich sa úplnosti prijať dodatočné opatrenia špecifické pre svoju krajinu.

KAPITOLA 2

Úplnosť

Článok 3

1. Odhady HND a HDP sú „úplné“, ak zahŕňajú:

a) produkciu, prvotné príjmy a výdavky, ktoré sú priamo sledované v štatistických zisťovaniach alebo administratívnych spisoch, a

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/549/oj).

b) produkciu, prvotné príjmy a výdavky, ktoré nie sú priamo sledované a súvisia s jedným alebo viacerými z týchto javov:

i) neprítomnosť ekonomicky aktívnych jednotiek v štatistických súboroch;

ii) vyhýbanie sa povinnosti platiť dane a/alebo príspevky na sociálne zabezpečenie;

iii) oslobodenie od povinnosti poskytovať informácie daňovým orgánom a orgánom sociálneho zabezpečenia;

iv) štatistické nedostatky v údajoch.

2. Neprítomnosť ekonomicky aktívnych jednotiek v štatistických súboroch uvedená v odseku 1 písm. b) bode i) znamená, že v štatistických súboroch nie sú zaznamenané ekonomicky aktívne jednotky registrované daňovými orgánmi alebo orgánmi sociálneho zabezpečenia ani ekonomicky aktívne jednotky, ktoré sa zámerne nezaregistrovali, aby sa vyhli daňovým povinnostiam a povinnostiam sociálneho zabezpečenia, alebo preto, že sú zapojené do nezákonných činností.

3. Vyhýbanie sa povinnosti platiť príspevky na sociálne zabezpečenie uvedené v odseku 1 písm. b) bode ii) znamená predloženie neúplných alebo nepravdivých údajov daňovým orgánom alebo orgánom sociálneho zabezpečenia.

4. Oslobodenie od povinnosti poskytovať informácie daňovým orgánom a orgánom sociálneho zabezpečenia uvedené v odseku 1 písm. b) bode iii) sa týka jednej alebo viacerých z týchto situácií:

a) existencia minimálnych prahových hodnôt pre povinnú registráciu určitých činností alebo transakcií;

b) oslobodenie osobitných skupín osôb alebo podnikov;

c) predkladanie čiastočných daňových priznaní, ktoré neporušujú predpisy upravujúce daňové systémy a systémy sociálneho zabezpečenia.

5. Štatistické nedostatky v údajoch ovplyvňujúce úplnosť uvedené v odseku 1 písm. b) bode iv) sa týkajú jedného alebo viacerých z týchto nedostatkov:

a) údaje, ktoré sú neúplné, nezbierajú sa alebo nie je možné ich priamo zbierať;

b) údaje, s ktorými štatistici nesprávne narábajú, ktoré nesprávne spracúvajú alebo zostavujú.

6. Úplnosť je stav, keď je odhad HDP (a teda aj HND) úplný.

7. Neúplnosť je stav, keď je odhad HDP (a teda aj HND) neúplný, pretože sa nevykonali primerané úpravy na zabezpečenie úplnosti.

KAPITOLA 3

Opis výpočtov a úprav na zabezpečenie úplnosti odhadov HDP

Článok 4

Členské štáty majú poskytovať popis zdrojov a metód používaných na tvorbu agregovaných údajov HND a ich zložiek v súlade s ESA 2010 [ďalej len „popis k HND“, ako sa stanovuje vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) 2020/1546 ([9])]. Členské štáty do svojich príslušných popisov k HND zahrnú opis zistených nedostatkov týkajúcich sa úplnosti a metód uplatnených na zabezpečenie úplnosti svojich odhadov HDP a uvedú hodnotu vykonaných úprav. Opis musí obsahovať tieto prvky:

a) identifikácia druhov neúplnosti, v súvislosti s ktorými sú potrebné úpravy z dôvodu neprítomnosti, vyhýbania sa alebo oslobodenia, alebo z dôvodu štatistických nedostatkov v údajoch;

([9]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/1546 z 23. októbra 2020, ktorým sa stanovuje štruktúra a detaily popisu zdrojov a metód na tvorbu agregátov hrubého národného dôchodku a ich zložiek v súlade s Európskym systémom účtov (ESA 2010) (Ú. v. EÚ L 354, 26.10.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1546/oj).

b) identifikácia jednotlivých prvkov neúplnosti v rámci každého druhu neúplnosti uvedeného v písmene a);

c) prezentácia toho, ako sú identifikované druhy a prvky neúplnosti prepojené s metódami používanými na zabezpečenie úplnosti, a prezentácia prehľadu úprav vykonaných v súvislosti s jednotlivými druhmi a prvkami neúplnosti;

d) opis metód na zabezpečenie úplnosti používaných na riešenie identifikovaných druhov a prvkov neúplnosti.

Článok 5

1. Druhy neúplnosti uvedené v článku 4 písm. a) sú uvedené v prílohe I k tomuto nariadeniu. Tieto druhy sa týkajú situácie, keď sa zdrojové údaje získavajú zo štatistických zisťovaní alebo z administratívnych záznamov o výrobcoch. Tieto druhy sa preto v prvom rade aplikujú pri analýze úplnosti v kontexte zostavovania HDP s použitím prístupu založeného na produkcii. Môžu sa uplatniť aj pri analýze s použitím prístupov k HDP založených na príjmoch a výdavkoch za predpokladu, že zdrojové údaje sa takisto získavajú zo štatistických zisťovaní alebo z administratívnych záznamov o výrobcoch.

2. Jednotlivými prvkami neúplnosti v rámci každého druhu neúplnosti uvedenými v článku 4 písm. b) môžu byť (ale neobmedzujú sa len na) príklady opísané v prílohe I k tomuto nariadeniu.

3. Pri prepojení identifikovaných druhov a prvkov neúplnosti s metódami použitými na zabezpečenie úplnosti a pri predložení prehľadu úprav vykonaných v súvislosti s jednotlivými druhmi a prvkami neúplnosti, ako sa uvádza v článku 4 písm. c), sa použijú prehľadové tabuľky, ktorých požadovaný obsah je stanovený v prílohe II k tomuto nariadeniu. Vykoná sa to v prvom rade v prípade zložiek prístupu k HDP založeného na produkcii a, za predpokladu, že zdrojové údaje sa získavajú zo štatistických zisťovaní alebo z administratívnych záznamov o výrobcoch, v prípade príslušných zložiek prístupu k HDP založeného na príjmoch a výdavkoch.

KAPITOLA 4

Porovnanie údajov o zamestnanosti podľa demografických zdrojov so zamestnanosťou, ktorá je základom odhadov HDP

Článok 6

Členské štáty porovnávajú údaje o zamestnanosti podľa demografických zdrojov (ponuka pracovnej sily) so zamestnanosťou, ktorá je základom pre odhady HDP (dopyt po pracovnej sile). Výsledky tohto porovnania sa používajú na vykonanie explicitných úprav na zabezpečenie úplnosti v súvislosti s nesledovanou produkciou a príjmom alebo na validáciu odhadov HDP. Porovnanie sa vykonáva aspoň raz za päť rokov, počnúc cyklom overovania HND 2025 – 2029.

Článok 7

1. Demografickými zdrojmi ponuky pracovnej sily uvedenými v článku 6 je výberové zisťovanie pracovných síl alebo sčítanie obyvateľov (vrátane podkladových administratívnych údajov).

2. Údaje o dopyte po pracovnej sile uvedené v článku 6 sa odvodzujú zo zdrojov podnikových štatistík používaných na zostavovanie HDP, ktoré zahŕňajú štrukturálne podnikové štatistiky, štatistický register ekonomických subjektov, ďalšie zdroje súvisiace s podnikaním, administratívne údaje alebo ich kombinácie.

3. Ak sa na validáciu odhadov HDP použijú výsledky porovnania uvedeného v článku 6, údaje o zamestnanosti, ktoré sú základom odhadov HDP, sú konečnými odhadmi zamestnanosti v národných účtoch.

Článok 8

Koncept zamestnanosti, ktorý sa má používať, je vymedzený v bodoch 11.11 až 11.19 ESA 2010 (zodpovedá domácemu zamestnanému obyvateľstvu). Keďže demografické zdroje používajú iný koncept zamestnanosti (zamestnanosť na vnútroštátnom základe), členské štáty prijmú na účely porovnania uvedeného v článku 6 opatrenia na jeho zosúladenie s definíciou ESA 2010. Tieto opatrenia zahŕňajú aspoň tieto aspekty:

a) zahrnutie nerezidentov pracujúcich pre rezidentské jednotky, ako sú nerezidentskí migrujúci pracovníci, nerezidentskí cezhraniční pracovníci a sezónni pracovníci;

b) vylúčenie rezidentov zamestnaných nerezidentskými výrobcami, ako sú nerezidentskí cezhraniční pracovníci a sezónni pracovníci;

c) zahrnutie rezidentských pracovníkov, ktorí trvale žijú v nejakej inštitúcii; môžu žiť a pracovať v komunálnych zariadeniach (napr. väznice alebo zariadenia dlhodobej starostlivosti), kolektívnych domácnostiach (napr. náboženské inštitúcie) a v ubytovniach pre ozbrojené sily;

d) zahrnutie osôb, ktoré produkujú výrobky pre vlastnú spotrebu (napr. poľnohospodárske činnosti).

Článok 9

Pri porovnávaní uvedenom v článku 6 používajú členské štáty opatrenia na:

a) určenie rozsahu ekonomických činností, ktoré sa majú zohľadniť pri porovnávaní, pomocou štatistickej klasifikácie ekonomických činností v Európskom spoločenstve (ďalej len „NACE“) ustanovenej nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ([10]) a na harmonizáciu kódovania údajov o zamestnanosti NACE v zdrojoch ponuky pracovnej sily a dopytu po pracovnej sile;

b) vypočítavanie údajov o zamestnanosti z hľadiska „odpracovaných hodín“ (ako je definované v bode 11.27 ESA 2010) alebo „ekvivalentu plného pracovného času“ (ako je definované v bode 11.32 ESA 2010);

c) určenie vhodných pomerov hrubej pridanej hodnoty alebo produkcie na jednotku práce, ktoré sa majú uplatniť na odvodený rozdiel v odhadoch zamestnanosti (rozdiel medzi údajmi o zamestnanosti podľa demografických zdrojov zosúladených v súlade s článkom 8 a zamestnanosťou, ktorá je základom odhadov HDP), ak sa na základe výsledkov porovnania vykonajú explicitné úpravy na zabezpečenie úplnosti v súvislosti s nesledovanou produkciou (na hrubú pridanú hodnotu a jej zložky).

Článok 10

Členské štáty poskytujú v popise k HND opis vykonaného porovnania uvedeného v článku 6. Začína sa popisom k HND v nadväznosti na cyklus overovania HND 2025 – 2029. Ak sú výsledkom porovnania explicitné úpravy na zabezpečenie úplnosti, členské štáty uvádzajú hodnotu vykonaných úprav. Ak sa po tomto porovnaní neuskutočnia žiadne explicitné úpravy na zabezpečenie úplnosti, členské štáty poskytnú odôvodnenie v popise k HND spolu s informáciami o tom, ako sa výsledky porovnania použili na validáciu odhadov HDP.

KAPITOLA 5

Štatistické úpravy týkajúce sa naturálnych dôchodkov a prepitného

Článok 11

Členské štáty preskúmajú jednotlivé druhy naturálnych dôchodkov a druhy činností, pri ktorých je prepitné najbežnejšie, aby v prípade potreby vykonali úpravy HDP na zabezpečenie úplnosti. Členské štáty takisto preskúmajú metódy uplatnené na tieto úpravy, aby zabezpečili ich spoľahlivosť. Toto preskúmanie sa vykonáva aspoň raz za päť rokov, počnúc cyklom overovania HND 2025 – 2029.

([10]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 z 20. decembra 2006, ktorým sa zavádza štatistická klasifikácia ekonomických činností NACE Revision 2 a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3037/90 a niektoré nariadenia ES o osobitných oblastiach štatistiky (Ú. v. EÚ L 393, 30.12.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1893/oj).

Článok 12

Preskúmanie jednotlivých druhov naturálnych dôchodkov uvedené v článku 11 sa vzťahuje na tieto položky:

a) služby motorových vozidiel alebo iných predmetov dlhodobej spotreby poskytované na súkromné využitie zamestnancom;

b) jedlá a nápoje vrátane tých, ktoré sa konzumujú počas služobných ciest;

c) znížené ceny v bezplatných alebo dotovaných jedálňach alebo vo forme stravných lístkov;

d) doprava do práce a z práce;

e) výrobky a služby, ktoré sú výstupmi z vlastných výrobných procesov zamestnávateľa, napríklad potraviny a nápoje;

f) bezplatné ubytovanie/príspevky na bývanie;

g) pôžičky so zníženými úrokovými sadzbami pre zamestnancov;

h) všetky ostatné druhy naturálnych dôchodkov, ktoré sa považujú za kvantitatívne významné.

Článok 13

Preskúmanie činností, pri ktorých je prepitné najbežnejšie, uvedené v článku 11 sa vzťahuje na:

a) taxíky;

b) reštaurácie;

c) hotely;

d) kaderníctva;

e) všetky ďalšie činnosti, pri ktorých sa prepitné považuje za kvantitatívne významné.

Článok 14

Členské štáty porovnávajú svoje odhady naturálnych dôchodkov s výsledkami zisťovania nákladov práce EÚ, ktoré sa uskutočňuje každé štyri roky, pretože tieto zisťovania obsahujú aj údaje o naturálnych dôchodkoch. Toto porovnanie sa vykonáva vždy, keď sú k dispozícii výsledky zisťovania nákladov práce EÚ.

Článok 15

1. Členské štáty zahŕňajú do popisu k HND stručný opis daňových pravidiel uplatniteľných na naturálne dôchodky a prepitné. Popis k HND obsahuje aj vysvetlenie spôsobu, akým odhad HDP náležite zohľadňuje tieto pravidlá (napr. zvážením toho, ako ovplyvňujú zdrojové údaje a následne aj prípadnú potrebu úprav). Začína sa popisom k HND v nadväznosti na cyklus overovania HND 2025 – 2029.

2. Ak sa vykonávajú úpravy v súvislosti s konkrétnymi položkami, opisujú sa zdroje údajov a spôsob výpočtu a uvádza sa hodnota úpravy.

3. Členské štáty v popise k HND opisujú aj výsledky preskúmaní uvedených v článku 11 a výsledky porovnania uvedeného v článku 14 a v náležitých prípadoch poskytujú odôvodnenie a opis súvisiacich úprav. Začína sa popisom k HND v nadväznosti na cyklus overovania HND 2025 – 2029.

KAPITOLA 6

Skúmanie používania informácií z daňových kontrol na zlepšenie úplnosti odhadov HDP

Článok 16

Členské štáty analyzujú uskutočniteľnosť využívania daňových kontrol na zlepšenie úplnosti odhadov HDP. Táto analýza sa vykonáva aspoň raz za päť rokov, počnúc cyklom overovania HND 2025 – 2029.

Článok 17

1. Členské štáty opisujú výsledky analýzy uvedenej v článku 16 v popise k HND, počnúc popisom k HND v nadväznosti na cyklus overovania HND 2025 – 2029.

2. V tomto opise sa stanovuje záver, či sa informácie z daňovej kontroly môžu použiť na vykonanie úprav v súvislosti s nesprávne nahlásenou produkciou a príjmom (kvantitatívne) alebo na identifikáciu vzorcov takéhoto nesprávneho nahlasovania (kvalitatívne).

3. Ak sa na základe daňových kontrol vykonávajú úpravy na zabezpečenie úplnosti (kvantitatívne použitie), v opise sa vysvetľuje spôsob prispôsobenia informácií odvodených z daňových kontrol na tento účel a uvádza sa hodnota úprav.

4. Ak sa daňové kontroly používajú kvalitatívne, v opise sa vysvetľuje spôsob, akým sa identifikované vzorce nesprávneho nahlasovania uplatňujú na úpravy na zabezpečenie úplnosti odvodené z ostatných metód na zabezpečenie úplnosti. Ak sa pri práci na zabezpečenie úplnosti daňové kontroly nevyužívajú, v opise sa vysvetľujú základné dôvody.

KAPITOLA 7

Štatistické úpravy týkajúce sa nezákonných ekonomických činností

Článok 18

Členské štáty preskúmajú druhy nezákonných ekonomických činností, ktoré patria do vymedzenia rozsahu produkcie podľa ESA 2010, s cieľom vykonať v prípade potreby úpravy HDP na zabezpečenie úplnosti, a skúmajú metódy uplatnené na tieto úpravy, aby zabezpečili ich spoľahlivosť. Toto preskúmanie sa vykonáva aspoň raz za päť rokov, počnúc cyklom overovania HND 2025 – 2029.

Článok 19

Preskúmanie druhov nezákonných činností uvedené v článku 18 sa vzťahuje na tieto činnosti:

a) prostitúcia (ak je podľa vnútroštátnych právnych predpisov nezákonná);

b) výroba drog a obchodovanie s nimi (ak sú podľa vnútroštátnych právnych predpisov nezákonné);

c) pašovanie alkoholu a tabakových výrobkov;

d) všetky ostatné druhy nezákonnej ekonomickej činnosti, ktoré sa považujú za kvantitatívne významné.

Článok 20

Počnúc popisom k HND v nadväznosti na cyklus overovania HND 2025 – 2029 opisujú členské štáty v popise k HND výsledky analýzy uvedenej v článku 18. Popis k HND obsahuje v náležitých prípadoch odôvodnenie aj opis súvisiacich úprav. Ak sa vykonávajú úpravy v súvislosti s konkrétnymi nezákonnými ekonomickými činnosťami, opisujú sa zdroje údajov a spôsob výpočtu a uvádza sa hodnota úpravy.

Článok 21

1. Rozhodnutie 94/168/ES, Euratom sa zrušuje.

2. Odkazy na zrušené rozhodnutie sa považujú za odkazy na toto nariadenie.

Článok 22

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 10. novembra 2025

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA I

Druhy neúplnosti uvedené v článku 5

Rozdelenie všetkých výrobných činností podľa ich potenciálu z hľadiska neúplnosti má byť založené na štandardnom súbore druhov neúplnosti. Tieto druhy sú označené ako N1 – N7. Opis každého druhu neúplnosti (N1 – N7) a príklady jednotlivých prvkov neúplnosti v rámci týchto druhov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Označenie	Druh	Opis druhov neúplnosti a ich prvkov
N1	**Výrobca sa mal zaregistrovať (neregistrovaný výrobca)**	— Výrobca sa nezaregistruje, aby sa vyhol daňovým povinnostiam a povinnostiam v oblasti sociálneho zabezpečenia. Často ide o drobných výrobcov s obratom, ktorý presahuje prahové hodnoty, pri prekročení ktorých by mali svoj príjem registrovať. — Výrobcovia, ktorí sa nezaregistrujú, pretože sa podieľajú na nezákonných činnostiach, patria skôr do kategórie N2, a nie do kategórie N1. — N1 nezahŕňa všetky neregistrované činnosti – niektoré sú spojené s N6.
N2	**Výrobca vykonáva nezákonné ekonomické činnosti a nezaregistruje sa**	— N2 sa vzťahuje na činnosti nezákonných výrobcov, ktorí sa úplne vyhýbajú registrácii. — N2 nezahŕňa nezákonné činnosti registrovaných právnických osôb alebo podnikateľov, ktorí nahlasujú (alebo nesprávne nahlasujú) svoje činnosti pod kódmi pre zákonnú činnosť.
N3	**Výrobca nie je povinný zaregistrovať sa**	— Výrobca nie je povinný zaregistrovať sa, pretože nemá žiadnu trhovú produkciu. Zvyčajne ide o netrhových domáckych výrobcov, ktorí sa zaoberajú: i) výrobou tovaru pre vlastnú spotrebu alebo pre vlastnú tvorbu fixného kapitálu; a ii) stavbou a opravami obydlí. — Výrobca má určitú trhovú produkciu, ale tá je pod úrovňou, pri ktorej sa od výrobcu očakáva, že sa zaregistruje ako podnikateľ.
N4	**Registrovaná právnická osoba nie je zahrnutá do štatistík**	— Právnická osoba nemusí byť zahrnutá do štatistík z rôznych dôvodov. Napríklad: i) obchodný register je neaktuálny alebo postupy aktualizácie sú nedostatočné; ii) klasifikačné údaje (činnosť, veľkosť alebo zemepisné kódy) sú nesprávne; alebo iii) právnická osoba je z rámca štatistického zisťovania vylúčená, pretože jej veľkosť je pod určitou prahovou hodnotou.
N5	**Registrovaný podnikateľ nie je zahrnutý do štatistík**	— Registrovaný podnikateľ nemusí byť zahrnutý do štatistík z rôznych dôvodov. Napríklad administratívny zdroj so zoznamami registrovaných podnikateľov nemusí vždy štatistickému úradu zaslať úplné alebo aktuálne zoznamy. — Aj keď existuje pravidelné zasielanie presných a komplexných informácií z administratívneho zdroja štatistickému úradu, registrovaný podnikateľ nemusí byť zapísaný v obchodnom registri z viacerých dôvodov (pozri dôvody uvedené v časti N4).
N6	**Výrobca nahlasuje údaje nesprávne**	— Nesprávne nahlasovanie zvyčajne znamená, že produkcia je nedostatočne nahlasovaná a/alebo medzispotreba je nadhodnotená s cieľom vyhnúť sa (alebo znížiť) daň z príjmu, daň z pridanej hodnoty alebo príspevky na sociálne zabezpečenie. — Nesprávne nahlasovanie často zahŕňa: i) vedenie dvoch súborov účtovných záznamov; ii) výplatu miezd v obálkach, ktoré sa zaznamenávajú ako medzispotreba; iii) platby v hotovosti bez príjmových dokladov a iv) podvody v oblasti DPH.

Označenie	Druh	Opis druhov neúplnosti a ich prvkov
N7	**Údaje vykazujú štatistické nedostatky**	— N7 sa delí na: i) N7a – údaje, ktoré sú neúplné, nezbierajú sa alebo nie je možné ich priamo zbierať; a ii) N7b – údaje, s ktorými štatistici nesprávne narábajú, ktoré nesprávne spracúvajú alebo zostavujú. Toto rozlíšenie je užitočné na lepšie pochopenie širokej škály možných štatistických nedostatkov. V praxi sa však N7a a N7b nedajú vždy ľahko rozlíšiť. — Štatistické nedostatky: tento zoznam nie je úplný, ale tieto témy by sa mali preskúmať z hľadiska neúplnosti: — riešenie neodpovedania na štatistické zisťovanie, — výroba pre vlastné konečné použitie trhovými výrobcami, — prepitné, — mzdy a platy v naturáliách, — vedľajšie činnosti. — Je zrejmé, že nie všetky štatistické nedostatky vedú k podhodnoteniu HDP. V tomto dokumente ide o úsilie ilustrovať tie oblasti, ktoré pravdepodobne vedú k neúplnosti v národných účtoch.

Druhy N1 až N7 sa týkajú situácie, keď sa zdrojové údaje získavajú zo štatistických zisťovaní alebo z administratívnych záznamov o výrobcoch. Ich hlavné použitie je preto pri analýze úplnosti v kontexte zostavovania HDP s použitím prístupu založeného na produkcii. Tieto druhy sa môžu uplatniť aj na analýzu s použitím prístupu založeného na príjmoch a výdavkoch, avšak ide to ľahšie, ak sa tieto údaje získavajú zo štatistických zisťovaní alebo z administratívnych záznamov o výrobcoch.

S cieľom zabezpečiť, aby boli druhy neúplnosti odlišné a oddelené, logika ich formulácie spočíva v rozdelení výrobných činností podľa ich potenciálu z hľadiska nesledovanosti. To sa dosiahne preskúmaním ľahko pozorovateľných charakteristík výrobcov, pričom každá charakteristika je zaradená do vzájomne sa vylučujúcich a vyčerpávajúcich súborov kategórií. Charakteristiky by sa mali vypracovať na základe týchto otázok:

a) Je výrobca zaregistrovaný správnymi orgánmi alebo nie?

b) Je výrobca zaradený do štatistického registra ekonomických subjektov alebo nie?

c) Aký je základný zdroj údajov: štatistické zisťovanie výrobcu, administratívne záznamy alebo iný zdroj?

d) Je výrobca právnickou osobou, podnikateľom alebo netrhovým domáckym výrobcom?

e) Odpovedá výrobca na štatistické zisťovania alebo nie?

f) Nahlasuje výrobca údaje správne alebo nesprávne?

g) Zbierajú sa všetky údaje požadované pre národné účty alebo nie?

Kombinácia týchto charakteristík je základom opisov druhov N1 – N7 a poskytuje komplexné členenie potenciálnej neúplnosti. Odvodenie druhov N1 – N7 a ich vzťahy sú opísané nižšie.

Najprv by sa malo zvážiť, či výrobca podlieha štatistickému zisťovaniu alebo administratívnemu zberu údajov. Výrobca nemusí podliehať štatistickému zisťovaniu alebo administratívnemu zberu údajov, pretože:

a) sa úmyselne nezaregistruje, keďže sa podieľa na neregistrovaných (N1) alebo nezákonných (N2) činnostiach;

b) sa nemusí registrovať (netrhoví domácki výrobcovia) (N3);

c) je právnickou osobou, ale nepodlieha štatistickému zisťovaniu (N4);

d) je registrovaným podnikateľom, ale nepodlieha štatistickému zisťovaniu (N5).

Ak výrobca podlieha štatistickému zisťovaniu, získané údaje nemusia byť vyčerpávajúce, pretože:

a) výrobca úmyselne nahlasuje údaje nesprávne (N6);

b) požadované údaje sa nezbierajú ani riadne nespracúvajú (štatistický nedostatok) (N7).

PRÍLOHA II

Vzory prehľadových tabuliek uvedených v článku 5

Druhy a prvky neúplnosti podľa uplatnenej metódy na zabezpečenie úplnosti – prehľad úprav na zabezpečenie úplnosti, pokiaľ ide o produkciu (podobný vzor sa použije pre medzispotrebu a hrubú pridanú hodnotu a, za predpokladu, že sa zdrojové údaje získavajú zo štatistických zisťovaní alebo z administratívnych záznamov o výrobcoch, pre príslušné zložky prístupov k HDP založených na výdavkoch a príjmoch)

Druhy a prvky neúplnosti	Metódy na zabezpečenie úplnosti								Celkom
	Metóda 1	Metóda 2	Metóda 3	Metóda 4	Metóda 5	Metóda 6	Metóda 7	Metóda 8	
N1									
— Prvok 1									
— Prvok 2									
— ...									
N2									
— Prvok 1									
— ...									
N3									
— Prvok 1									
— ...									
N4									
— Prvok 1									
— ...									
N5									
— Prvok 1									
— ...									
N6									
— Prvok 1									
— ...									
N7									
— Prvok 1									
— ...									
Celkom									
%									**100 %**

ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2251/oj